

1. 7. 2011

Veďte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Vnitrostátní fúze sloučením mateřské a její 100% dceřiné akciové společnosti

Fúze je jednou z forem přeměn obchodních společností a družstev, která je upravena zákonem č. [125/2008](#) Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, v platném znění (dále jen „zákon“), od jehož nabytí účinnosti uplynou 1. července 2011 tři roky.

Fúze může být dle zákona uskutečněna v podobě sloučení či splynutí a v důsledku stávající právní úpravy může být uskutečněna nejen jako fúze vnitrostátní, ale i jako přeshraniční. Mezi hojně uskutečňované přeměny patří fúze v podobě **vnitrostátní fúze sloučením mateřské a 100% dceřiné akciové společnosti**, o jejímž procesu bude pojednáno v tomto článku.

Přeměnám ve formě fúze je věnována druhá část zákona, konkrétně obsažená v ustanoveních § 60 a násl. zákona. Zvláštní ustanovení o vnitrostátní fúzi akciových společností jsou pak zahrnuta v HLAVĚ VI druhé části zákona, tj. v ustanoveních § 100 a násl. zákona.

Projekt fúze

Jak vyplývá z obecných ustanovení zákona, konkrétně z ustanovení § 14 zákona, fúze (i každá jiná přeměna ve smyslu zákona) se provádí podle schváleného projektu přeměny. Vypracováním projektu fúze v písemné podobě jsou pověřeny statutární orgány společností zúčastněných na fúzi, tzn. v případě fúze akciových společností jejich představenstva. Ačkoliv zákon tuto povinnost výslovně nestanoví, lze doporučit, aby byl projekt fúze (resp. jeho návrh) představenstvy podepsán.

Proces fúze je zahájen přípravou projektu fúze, neboť z platné právní úpravy nelze dovodit, že by tomuto postupu předcházela jakýkoliv jiný formální krok ze strany zúčastněných společností nebo jejich orgánů. Dle našeho názoru je však vhodné, i s ohledem na předejití komplikací při zápisu do obchodního rejstříku, aby představenstva společností, která se mají fúze zúčastnit, přijala před zahájením prací na projektu fúze rozhodnutí, kterým by schválila záměr fúzi uskutečnit a ve kterém by rovněž stanovila rozhodný den fúze.

Obsahové náležitosti projektu fúze jsou obecně stanoveny v ustanovení § 70 zákona, ustanovení § 100 zákona pak obsahuje další náležitosti speciálně pro fúzi akciových společností a v ustanovení § 101 zákona jsou uvedeny výjimky zvláště pro formu fúze, kdy je nástupnická společnost jediným

akcionářem zanikající společnosti.

Rozhodný den fúze

Ačkoliv nelze rozhodný den fúze považovat za úvodní či centrální bod fúze (ze Třetí směrnice[1] ani Šesté směrnice[2], jejichž implementací byl pojem rozhodného dne do české právní úpravy přeměn zaveden, nelze dovodit, že by rozhodný den musel předcházet vypracování projektu fúze, dnu schválení fúze nebo dnu účinnosti fúze), tvoří její jistý rámec, neboť jak vyplývá z ustanovení § 10 odst. 2 zákona, rozhodný den fúze nemůže předcházet o více než 12 měsíců den, v němž bude podán návrh zápis fúze do obchodního rejstříku. Nejčastěji však bude rozhodný den navázán na běh fiskálních období, neboť rozhodným dne se rozumí takový den, od něhož se jednání zanikající společnosti považuje z účetního hlediska za jednání uskutečněná na účet nástupnické obchodní společnosti.

Ke dni předcházejícímu rozhodnému dni fúze sestavují zanikající i nástupnická společnost konečnou (řádnou nebo mimořádnou) účetní závěrku. Mezitímní účetní závěrka se sestavuje pouze tehdy, byla-li konečná účetní závěrka sestavena z údajů ke dni, od něhož ke dni vyhotovení projektu fúze uplynulo více než 6 měsíců. Ode dne, k němuž je sestavena mezitímní účetní závěrka, do dne vypracování projektu fúze nesmí uplynout více než 3 měsíce. K rozhodnému dni se pak sestavuje zahajovací rozvaha nástupnické společnosti, která musí být ověřena auditorem v případě, že některá ze zúčastněných společností měla povinnost ověřovat auditorem i konečnou účetní závěrku (§ 12 zákona).

Znalec pro přezkoumání projektu fúze

Stejně jako včasné zajištění osoby auditora je nezbytné zajištění osoby znalce, neboť projekt vnitrostátní fúze musí být za každou ze zúčastněných společností přezkoumán znalcem (§ 112 zákona), a to před schvalováním projektu fúze, resp. již před uložením návrhu projektu fúze do sbírky listin dle ustanovení § 33 zákona v souvislosti se splněním informační povinnosti (viz dále). Zde je potřeba upozornit na novelu zákona provedenou zákonem č. [215/2009 Sb.](#), která nabyla účinnosti dne 20. 7. 2009, na jejímž základě došlo ke změně podmínek, za kterých nemusí být znalecká zpráva o fúzi vypracována.

Před nabytím účinnosti uvedené novely zákona, tj. v období od 1.7.2008 do 19.7.2009 se znalecká zpráva o vnitrostátní fúzi nevyžadovala, jestliže s tím souhlasili všichni akcionáři zúčastněné společnosti, pro kterou se měla znalecká zpráva vypracovat anebo jestliže docházelo k vnitrostátní fúzi zanikající akciové společnosti s jejím jediným akcionářem. S účinností ode dne 20.7.2009 je znalecká zpráva o fúzi vyžadována i v případě, že dochází k fúzi akciové společnosti s jejím jediným akcionářem. Pouze souhlasí-li s jejím nevypracováním všichni akcionáři všech zúčastněných akciových společností, nemusí být znalecká zpráva vyhotovena. Nepodaří-li se souhlas všech akcionářů zajistit, je znalec jmenován soudem na návrh každé zúčastněné společnosti (případně je jmenován jeden znalec za všechny zúčastněné společnosti). O návrhu na jmenování znalce je soud povinen rozhodnout do 15 dní od doručení návrhu (§ 28 a násl. zákona).

Je vhodné upozornit, že v usnesení může soud uložit znalci lhůtu, do kdy má být znalecká zpráva vypracována (často 30 nebo 60 dní od právní moci usnesení o jmenování). S ohledem na tuto skutečnost je, jak byl uvedeno výše, nezbytné správné načasování podání návrhu na jmenování znalce. Ideálně by měly být již při podání návrhu na jmenování znalce vypracovány účetní podklady (auditované, existuje-li tato povinnost), na jejichž základě je mj. vypracováván projekt fúze, který musí mít znalec logicky k vypracování znalecké zprávy k dispozici.

Posudek znalce je dále zákonem vyžadován pro ocenění jmění zanikající společnosti, avšak pouze v

případě, že v důsledku fúze mají být vydány nástupnickou společností nové akcie pro společníky této zanikající společnosti (§ 13 zákona ve spojení s § 73 zákona). Vzhledem k tomu, že při fúzi sloučením mateřské a její 100% dceřiné akciové společnosti k výměně akcií nedochází, neboť platí zákaz dle ustanovení § 134 písm. a) zákona, že nástupnická společnost nevymění při vnitrostátní fúzi akcie zanikající společnosti za své akcie, jsou-li tyto akcie v době zápisu vnitrostátní fúze do obchodního rejstříku v jejím majetku, není v daném případě ocenění jmění vyžadováno.

Zpráva o fúzi a vzdání se práv

Představenstvo každé ze zúčastněných společností má dále povinnost zpracovat podrobnou zprávu o fúzi, v níž musí objasnit a odůvodnit důsledky přeměny, jak vyplývá z ustanovení § 24 zákona. Tato zpráva nemusí být vypracována, pokud s tím všichni akcionáři udělí svůj souhlas v souladu s ustanovením § 8 zákona. Tento souhlas je možné (a často i vhodné) udělit zároveň se vzdáním se práv dle ustanovení § 7 zákona, pokud hodlají akcionáři možnosti vzdání se práv využít. V daném případě připadá v úvahu pouze vzdání se práva na náhradu škody, práva podat návrh na určení neplatnosti projektu přeměny a podání návrhu na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady. Souhlas či vzdání se práv musí mít písemnou formu a podpis akcionáře musí být úředně ověřen, případně musí být souhlas udělen/vzdání se práv učiněno na valné hromadě zúčastněné společnosti, a to ve formě notářského zápisu, jak vyplývá z ustanovení § 9 zákona. K vzdání se uvedených práv nebo k udělení souhlasu může dojít kdykoliv poté, co se akcionář dozví o zahájení přípravy fúze.

Další náležitosti v procesu fúze

Kontinuálně s přípravou projektu fúze (případně s přípravou zprávy o fúzi) je vhodné řešit i další požadavky zákona, které je nezbytné splnit k úspěšnému uskutečnění fúze. Předně je potřeba upozornit na opomíjené ustanovení § 35 odst. 4 zákona. Je-li zúčastněná obchodní společnost příjemcem veřejných podpor z prostředků Evropské unie v jakékoliv podobě, je tato společnost povinna nejpozději do dne zveřejnění projektu fúze (viz dále) oznámit zahájení přípravy přeměny poskytovateli těchto podpor (tím budou často ministerstva a jeho odbory spravující prostředky z evropských fondů). Zúčastněná společnost není povinna předkládat při zápisu fúze do obchodního rejstříku žádné formální potvrzení ze strany poskytovatele, nicméně je vhodné předložit např. potvrzení o doručení uvedeného sdělení. Formální potvrzení je však v některých případech vyžadováno, konkrétně je vyžadováno udělení souhlasu s fúzí příslušným orgánem, jak vyplývá z ustanovení § 15 odst. 3 zákona. Správné načasování podání žádosti o udělení souhlasu příslušného orgánu je opět namístě, neboť návrh na zápis fúze do obchodního rejstříku může být podán až po právní moci rozhodnutí tohoto orgánu, kterým byl souhlas s fúzí udělen a toto rozhodnutí musí být zároveň k návrhu na zápis fúze do obchodního rejstříku přiloženo. V případě fúze sloučením akciových společností půjde nejčastěji o souhlas Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, kdy dochází ke spojování soutěžitelů ve smyslu ustanovení § 12 a 13 zákona č. [143/2001](#) Sb., o ochraně hospodářské soutěže, v platném znění. Nevydá-li příslušný orgán souhlas ve stanovené lhůtě, uplatní se domněnka souhlasu takového orgánu podle zvláštních předpisů.

Dále je vhodné zmínit i to, že povinnost předložit k návrhu na zápis fúze do obchodního rejstříku (resp. k návrhu na výmaz zanikající společnosti z obchodního rejstříku) souhlas správce daně s ukončením činnosti zanikající společnosti, který však nebyl považován za souhlas ve smyslu ustanovení § 15 odst. 3 zákona, odpadla v důsledku nabytí účinnosti nového zákona č. [280/2009](#) Sb., daňový řád, v platném znění (dále jen „**daňový řád**“). Dle daňového řádu se souhlas správce daně k výmazu z obchodního rejstříku vyžaduje již jen tehdy, zaniká-li daňový subjekt bez právního nástupce.

Informace o fúzi

Významným okamžikem v procesu fúze, především pro další počítání lhůt, je splnění povinnosti informovat o fúzi. Tyto povinnosti splní za zúčastněné společnosti jejich statutární orgány, případně pouze statutární orgán nástupnické společnosti, který může splnit tyto povinnosti i za zanikající společnost. Jak vyplývá z ustanovení § 33 zákona, statutární orgány (představenstva) zúčastněných akciových společností uloží do sbírky listin obchodního rejstříku projekt přeměny alespoň 1 měsíc přede dnem, kdy má být fúze schválena a zveřejní oznámení o uložení projektu fúze do sbírky listin alespoň 1 měsíc přede dnem, kdy má být fúze schválena. Povinnost zveřejnění údajů je splněna jejich zveřejněním v Obchodním věstníku, jak vyplývá z ustanovení § 769 zákona č. [513/1991](#) Sb. obchodního zákoníku, v platném znění. V oznámení učiněném v souladu s ustanovením § 118 zákona obě zúčastněné společnosti upozorní akcionáře zúčastněných společností na jejich práva dle § 119 zákona, tj. na možnost nahlédnout v sídlech obou zúčastněných společností do dokumentů souvisejících s fúzí 1 měsíc před schvalováním fúze a věřitele na jejich práva dle §§ 35 až 39 zákona, tj. na právo na poskytnutí jistoty věřitelům, kteří přihlásí své pohledávky do 6-ti měsíců ode dne, kdy se zápis fúze do obchodního rejstříku stal účinným vůči třetím osobám.

Vzhledem k tomu, že v případě, že je nástupnická společnost jediným akcionářem zanikající společnosti, rozhodují o fúzi představenstva zúčastněných společností, nikoliv valné hromady společností, jak bude popsáno dále, musí uvedené oznámení o uložení projektu fúze do sbírky listin obsahovat upozornění i na práva akcionářů upravená v ustanovení §131 zákona, dle kterého dosavadní akcionáři nebo akcionáři nástupnické společnosti vlastníci akcie jejichž jmenovitá hodnota dosahuje alespoň 5% základního kapitálu nástupnické společnosti před fúzí mají právo požadovat do 1 měsíce od uveřejnění oznámení o uložení projektu fúze do sbírky listin a oznámení dle § 118 zákona svolání valné hromady k schválení fúze namísto představenstva.

Zároveň se zveřejněním oznámení o uložení projektu fúze se do sídel zúčastněných společností uloží akcionářům k nahlédnutí následující dokumenty (§ 119 zákona):

- projekt fúze;
- účetní závěrky obou zúčastněných společností za poslední 3 účetní období a zprávy auditora o jejich ověření, pokud se vyžadují;
- konečné účetní závěrky obou zúčastněných společností, zahajovací rozvaha nástupnické akciové společnosti a zprávy auditora o jejich ověření, pokud se vyžadují;
- mezitímní účetní závěrka a zpráva auditora o jejím ověření, pokud se vyžadují;
- společná zpráva o fúzi (nebo obě zprávy obou zúčastněné společnosti), pokud se vyžadují (tj. pokud nebyl udělen souhlas s nevypracováním zprávy);
- znalecká zpráva o fúzi (nebo obě znalecké zprávy o fúzi obou zúčastněných společností), pokud se vyžadují (tj. pokud nebyl udělen souhlas s nevypracováním znalecké zprávy);

Schvalování fúze

Po uplynutí jednoměsíční lhůty od uložení projektu fúze do sbírky listin, zveřejnění oznámení o uložení projektu fúze do sbírky listin spolu s oznámením dle § 118 zákona v obchodním věstníku a od uložení výše uvedené dokumentace k nahlédnutí akcionářům v sídlech společností, mohou zúčastněné společnosti přistoupit ke schvalování fúze.

V uvedeném případě, kdy je nástupnická akciová společnost jediným akcionářem zanikající akciové společnosti, se uplatní zvláštní postup dle ustanovení § 132 zákona, a fúze bude schvalována představenstvy zúčastněných společností, nikoliv jejich valnými hromadami, které fúzi obecně schvalují (za předpokladu, že akcionáři nevyužili svého práva dle ustanovení § 131 zákona). Usnesení představenstev nástupnické i zanikající společnosti o schválení vnitrostátní fúze musí obsahovat tytéž náležitosti, které by obsahovalo usnesení valné hromady zanikající společnosti o schválení fúze, upravené v ustanovením § 123 a §124 zákona.

Po schválení fúze mohou zúčastněné společnosti podat návrh na zápis fúze do obchodního rejstříku. Zde je potřeba upozornit, že rejstříkovému soudu se v souladu s ustanovením § 200db zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu, v platném znění, lhůta pro zápis fúze prodlužuje na 15 pracovních dnů. Po zápisu fúze do obchodního rejstříku nelze tento zápis zrušit, nelze se dovolávat určení neplatnosti projektu fúze, vyslovení neplatnosti usnesení, kterým byla fúze schválena a ani projekt fúze nemůže být měněn či rušen (§ 56 zákona).

JUDr. Miroslav Tichý
advokát

Mgr. Lucie Čechová
advokátní koncipientka

[KŠD ŠŤOVÍČEK](#)
[advokátní kancelář, s.r.o.](#)

CITY TOWER
Hvězdova 1716/2b
140 78 Praha 4

Tel.: +420 221 412 611
Fax: +420 222 254 030

[1] Třetí směrnice Rady č. 78/855/EHS založená na čl. 54 odst. 3 písm. g) Smlouvy, o fúzi akciových společností ze dne 9. října 1978

[2] Šestá směrnice Rady č. 82/891/EHS založená na čl. 54 odst. 3 písm. g) Smlouvy, o rozdělení akciových společností ze dne 17. prosince 1982

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Nová pravidla ICC pro rozhodčí řízení: Přehled klíčových změn účinných od 1. června 2026](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Nařízení prodeje jednotky jako ultima ratio ochrany práv ostatních vlastníků?](#)